رویش روان شناسی، سال۱۴، شماره ۴، شماره پیاپی ۱۰۹، تیر ۱۴۰۴
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),14(4), 2025

نقش میانجی ذهنی سازی در رابطه مکانیزم‌های دفاعی و گرایش به رفتارهای پرخطر در دانشجویان

The mediating role of mentalization in the relationship between defense mechanisms and tendency towards risky behaviors in university students

منصوره بهزادی نژاد
گروه روانشناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران.
سمیه رباط میلی (نویسنده مسئول)
گروه حکمرانی سلامت و رفاه، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
حمید خانیپور
گروه روانشناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی ذهنی‌سازی در رابطه مکانیزم-های دفاعی و گرایش به رفتارهای پرخطر در دانشجویان بود. روش پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی ساختاری بود. جامعه آماری شامل دانشجویان کارشناسی ۱۸ تا ۲۴ سال دانشگاه‌های آزاد سطح شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ بود. از این جامعه تعداد ۴۱۰ نفر به روش نمونه‌گیری دردسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه سبک‌های دفاعی (DSQ) اندروز و همکاران (۱۹۹۳)، مقیاس خطرپذیری (RS) زاده محمدی و احمدآبادی (۱۳۸۷) و پرسشنامه ذهنی‌سازی (MQ) فوناگی و همکاران (۱۹۹۸) بود. از تحلیل معادلات ساختاری برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. نتایج بیانگر برازش مطلوب مدل پژوهش بود. نتایج نشا دهندهٔ معناداری اثرمستقیم مکانیزم‌های دفاعی و ذهنی‌سازی بر گرایش به رفتارهای پرخطر بود (P<۰/۰۱). همچنین نتایج بیانگر معناداری اثر غیرمستقیم مکانیزم‌های دفاعی رشدیافته و رشدنایافته (P>۰/۰۵) و عدم معناداری مکانیزم‌های دفاعی روان‌آزرده (P>۰/۰۵) بر گرایش به رفتارهای پرخطر با میانجی‌گری ذهنی‌سازی بود. این نتایج نشان می‌دهد که ذهنی‌سازی با توجه به نقش مکانیزم‌های دفاعی می‌تواند تبیین‌کننده گرایش به رفتارهای پرخطر دانشجویان باشد.

واژه‌های کلیدی: *ذهنی‌سازی، مکانیزم‌های دفاعی، گرایش به رفتارهای پرخطر.*

Mansoureh Behzadi Nejad
Department of Psychology, Saveh Branch, Islamic Azad University, Saveh, Iran.
Somayeh Robat Mili *
Department of Health and Welfare Governance, University of Tehran, Tehran, Iran.
robatmili.s@ut.ac.ir
Hamid Khanipour
Department of Psychology, University of Kharazmi, Tehran, Iran.

Abstract

The present study aimed to investigate the mediating role of mentalization in the relationship between defense mechanisms and the tendency to risky behaviors in students. The research method was descriptive-correlational structural modeling. The statistical population included undergraduate students aged 18 to 24 years at Tehran's Azad University in the academic year 2023-2024. From this population, 410 people were selected as samples using the available sampling method. The research instruments included the Defense Styles Questionnaire (DSQ) by Andrews et al. (1993), the Risk-taking Scale (RS) by Zadeh Mohammadi and Ahmadabadi (2008), and the Mentalization Questionnaire (MQ) by Fonagy et al. (1998). Structural equation analysis was used to analyze the data. The results indicated a favorable fit of the research model. The results indicated a significant direct effect of defense mechanisms and mentalization on the tendency to risky behaviors (P<0.01). The results also indicated a significant indirect effect of mature and immature defense mechanisms (P<0.05) and a non-significant effect of neurotic defense mechanisms (P>0.05) on the tendency to risky behaviors mediated by mentalization (P=0.001). These results indicate that mentalization, considering the role of defense mechanisms, can explain the tendency to risky behaviors of students.

Keywords: *Mentalization, Defense Mechanisms, Tendency to Risky Behaviors.*

نوع مقاله : پژوهشی | **دریافت : بهمن ۱۴۰۳** | **پذیرش: اسفند ۱۴۰۳** | **ویرایش نهایی: تیر ۱۴۰۴**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-01-31]

مقدمه

یکی از مسائل شایع در دوران دانشجویانی که می‌تواند مخل بهزیستی روان‌شناختی باشد، رفتارهای پرخطر[1] در دانشجویان است (هناوی[2] و همکاران، ۲۰۲۰). در دوران دانشجویی به دلیل تغییرات عاطفی، روانی و اجتماعی که رخ می‌دهد و همچنین دنیای جدید و متنوعی که دانشجویان در آن قرار دارند، احتمال گرایش به رفتارهای پرخطر افزایش می‌یابد (لانگو[3]، ۲۰۲۴). رفتارهای پرخطر به عنوان سندروم رفتارهای مشکل‌ساز مفهوم‌بندی می‌شود و رفتارهایی مانند سیگار کشیدن، مصرف مواد مخدر و الکل، رانندگی خطرناک و رابطه جنسی زودهنگام را شامل می‌شود (قضایی و همکاران، ۲۰۲۲). این رفتارهای پرخطر همگی می‌توانند به سبک زندگی ناسالم منجر شود (الانصاری[4] و همکاران، ۲۰۲۴). تغییرات روانی اجتماعی در کنار تمایلات هیجان‌طلبی می‌تواند منجر به افزایش تصمیم‌گیری ضعیف و تمایل دانشجویان به رفتارهای پرخطر گردد (هندرمین[5] و همکاران، ۲۰۲۳). به نظر می‌رسد که مکانیزم‌های دفاعی به عنوان واکنش‌های ناخودآگاه روان‌شناختی با توجه به اینکه با تحریف و تغییر جهت در درک واقعیت درونی و بیرونی همراه است، می‌تواند با رفتارهای پرخطر همراه گردد (بولدرینی[6] و همکاران، ۲۰۲۰؛ خطیب و همکاران، ۱۴۰۰).

مکانیسم‌های دفاعی با توجه به عملکردشان در زنجیره‌ای از مکانیزم‌های رشدیافته، روان‌رنجور، تا رشدنایافته طبقه‌بندی می‌شوند (شاپیرو[7]، ۲۰۲۴). مکانیسم‌های دفاعی رشدیافته مانند شوخ طبعی به فرد کمک می‌کند تا با تجارب ناخوشایند مانند دوسوگرائی‌ها یا واقعیت‌های ناراحت کننده مقابله کند. مکانیزم‌های روان‌رنجور نیز به طور ناخودآگاه برای تنظیم پریشانی عاطفی به کار می‌رود و هدف آنها اجتناب از تجربه هیجان‌های ناراحت‌کننده است. زمانی که با انعطاف به کار می‌روند می‌توانند مفید باشند، اما به طور معمول با تجربه درونی پریشانی روانی مرتبط هستند. دفاع‌های رشد نایافته برای حذف تأثیرات عاطفی تهدیدکننده بالقوه از طریق دفاع‌هایی مانند فرافکنی عمل می‌کنند و عمدتاً به صورت بین‌فردی به کار می‌روند (کامپ[8] و همکاران، ۲۰۲۱). انتخاب مکانیسم دفاع غیرارادی است، اما چنین انتخابی می‌تواند به تفاوت های زیادی در سلامت روان منجر شود (شاپیرو، ۲۰۲۴). مکانیسم‌های دفاعی عصبی، نابالغ و آسیب‌شناختی در جمعیت عمومی شایع هستند و با اختلالات روانی اجتماعی مرتبط هستند (بلانکو[9] و همکاران، ۲۰۲۳). در یکی از معدود پژوهش‌های صورت گرفته بر روی دانش‌آموزان نشان داده شده که مکانیزم‌های دفاعی رشد نایافته باعث افزایش گرایش به رفتارهای پرخطر می‌شود (خطیب و همکاران، ۱۴۰۰).

اگرچه مطالعات به راهبردهای اثرگذاری مکانیزم‌های دفاعی بر گرایش به رفتارهای پرخطر توجه نکرده‌اند، با این حال به نظر می‌رسد که افزایش ظرفیت ذهنی بیماران ممکن است یک رویکرد عملی برای کاهش مکانیسم‌های دفاعی ناسازگار باشد (هایدن[10] و همکاران، ۲۰۲۳). از ذهنی‌سازی نیز به عنوان یکی از عوامل دخیل در گرایش به رفتارهای پرخطر نیز نام برده شده است (هررو – فرناندز[11] و همکاران، ۲۰۲۲). ذهنی‌سازی به عنوان یک ظرفیت شناختی-اجتماعی برای اندیشیدن به خود و دیگران به عنوان موجودات روان‌شناختی و در نظر گرفتن حالات و انگیزه‌های ذهنی زیربنایی هنگام تفسیر رفتارها است (شولتز – ونرات[12]، ۲۰۲۱). ذهنی‌سازی بیانگر این مورد است که فرد به‌طور ضمنی و صریح اعمال خود و دیگران را بر اساس حالات ذهنی عمدی مانند خواسته‌ها، نیازها، باورها و دلایل فردی معنادار تفسیر می‌کند (مک‌بت[13] و همکاران، ۲۰۲۴). برای نوجوانان و جوانان نشان داده شده که ذهنی‌سازی یک عامل محافظت در برابر تجربیات ناخوشایند کودکی و متعاقبا رفتارهای پرخطر است (سیرنل و دیرهال[14]، ۲۰۲۴). به طور خاص برای دانشجویان نشان داده شده که ضعف در جنبه عملیاتی ذهنی‌سازی، به ویژه ظرفیت تاملی، با افزایش گرایش به رفتارهای پرخطر در دانشجویان همراه است (کتانی و همکاران، ۱۴۰۱). اگرچه افراد با گرایش به رفتارهای پرخطر و قانون‌شکنانه نقص ذهنی را نشان می‌دهند و ذهنی‌سازی ممکن است عامل

1 High-risk behaviors
2 Hanawi
3 Lungu
4 El Ansari
5 Hendarmin
6 Boldrini
7 Shapiro
8 Kampe
9 Blanco
10 Hayden
11 Herrero-Fernández
12 Schultz-Venrath
13 MacBeth
14 Svernell & Dwyer Hall

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-01-31]

محافظتی در برابر توسعه این اختلال باشد، اما هنوز بنیادهای اثرگذاری ذهنی‌سازی بر این رفتارها مورد بررسی قرار نگرفته است و خلاء پژوهشی در این حوزه به چشم می‌خورد (تئوبنر[1] و همکاران، ۲۰۲۱).

در باب ضرورت پژوهش می‌توان گفت که رفتارهای پرخطر در بین اقشار مختلف یکی از جدی‌ترین تهدیدات سلامت در سال‌های اخیر بوده است. به عنوان مثال، تخمین زده می‌شود که تا سال ۲۰۳۰، بیماری‌ها و مرگ و میر ناشی از دخانیات به عنوان یکی از بارزترین و شایع‌ترین رفتارهای پرخطر به ۱۰ میلیون نفر در سال خواهد رسید (اسلوسکی[2]، ۲۰۲۲). با این شرایط به نظر می‌رسد که بررسی عوامل و متغیرهای مرتبط و تبیین‌کننده رفتارهای پرخطر در دانشجویان ضروری باشد، چرا که اکثریت دانشجویان ایرانی حداقل یک رفتار پرخطر دارند و درگیر شدن در یک رفتار پرخطر، خطر درگیر شدن در سایر رفتارهای مخاطره آمیز را افزایش می‌دهد (پورالعجل و همکاران، ۲۰۱۹). در همین رابطه مکانیزم‌های دفاعی از درونی‌ترین عوامل اثرگذار بر رفتار هستند که به صورت ناخودآگاه در جهت کنترل و مدیریت استرس و اضطراب عمل می‌کنند و در برخی از موارد با تحریف و یا انکار واقعیت منجر به رفتارهای اشتباه و پرخطر می‌گردند (کامپ و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین ذهنی‌سازی به واسطه افزایش آگاهی از حالت ذهنی و عاطفی خود و همچنین دیگران می‌تواند به تنظیم هیجان‌ها و حالت‌های عاطفی در دانشجویان کمک کند و مانع از اقدامات احساسی و تکانه‌ای مانند گرایش به رفتارهای پرخطر گردد (مک‌بت و همکاران، ۲۰۲۴).

در مجموع و با توجه به آنچه که گفته شد، شیوع روزافزون و نگران‌کننده رفتارهای پرخطر در دانشجویان ایرانی، بررسی عوامل مرتبط و تبیین‌کننده آن که از لحاظ روان‌شناختی قابل مداخله باشند را با اهمیت کرده است. بر همین اساس انجام پژوهش حاضر از آن جهت ضرورت دارد که می‌تواند متغیرهای مرتبط و تبیین کننده روان‌شناختی گرایش به رفتارهای پرخطر را در دانشجویان تا حدودی بررسی کند و بر پایه آن به تهیه مداخله‌ها و آموزش‌های روان‌شناختی توسط روان‌شناسان و متخصصان این حوزه جهت کاهش و یا کنترل گرایش به رفتارهای پرخطر کمک نماید. بر همین اساس هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی ذهنی سازی در رابطه بین مکانیزم‌های دفاعی و گرایش به رفتارهای پرخطر در دانشجویان بود.

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری شامل دانشجویان کارشناسی ۱۸ تا ۲۴ سال دانشگاه‌های آزاد سطح شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ بود. برای محاسبه حجم نمونه از فرمول پیشنهادی تعیین حجم نمونه در تحقیق‌های معادلات ساختاری استفاده شد. مطابق با تقسیم‌بندی کوهن[3] حداقل اندازه اثر ۰/۱۹، حداقل توان آزمون ۰/۸۰ انتخاب شد (گیگنک و اسزودورای[4]، ۲۰۱۶) و مقدار حجم نمونه برای پژوهش ۳۸۲ نفر در سطح خطای ۰/۰۵ برآورد گردید. با در نظر گرفتن احتمال ریزش در داده‌ها حجم نمونه نهایی ۴۱۰ نفر در نظر گرفته شد. با توجه به عدم دسترسی به لیست کامل جامعه مورد مطالعه نمونه‌گیری به صورت دردسترس صورت گرفت. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل عدم ابتلا به اختلال‌های روانی تشخیص داده شده توسط روان‌پزشک (طبق اظهار نظر شرکت کنندگان در پژوهش)، عدم معلولیت جسمی (طبق اظهار نظر شرکت کنندگان در پژوهش) و رضایت از شرکت در پژوهش بود. ملاک‌های خروج از پژوهش نیز شامل عدم پاسخگویی به حداقل ۵ درصد از سوالات پرسشنامه‌ها، درخواست خروج از پژوهش حین پاسخگویی به پرسشنامه‌ها و شناسایی به عنوان داده پرت در تحلیل داده‌ها بود. فرآیند نمونه‌گیری تا رسیدن به تعداد نمونه لازم و معرفی شده برای انجام پژوهش ادامه یافت. لازم به ذکر است که از جمله ملاحظات اخلاقی مورد توجه شامل اختیاری بودن شرکت در پژوهش و محرمانه نگه داشتن اطلاعات شرکت‌کنندگان بود. تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل معادلات ساختاری و دو نرم افزار تحلیل آماری SPSS نسخه ۲۵ و AMOS نسخه ۲۵ صورت گرفت.

1 Taubner
2 Slusky
3 Cohen
4 Gignac & Szodorai

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-01-31]

ابزار سنجش

پرسشنامه سبک‌های دفاعی (DSQ)[1]: پرسشنامه سبک‌های دفاعی توسط اندروز[2] و همکاران (۱۹۹۳) به منظور سنجش سبک‌های دفاعی در افراد طراحی و تدوین شده است. این پرسشنامه دارای ۴۰ سوال و سه بعد رشد یافته، روان‌رنجور و رشد نایافته مکانیزم‌های دفاعی را براساس طیف ۹ گزینه‌ای لیکرت (کاملا مخالفم = ۱ تا کاملا موافقم = ۹) ارزیابی می‌کند. سازندگان میزان آلفای کرونباخ ۰/۷۵ الی ۰/۸۵ و ضریب بازآزمایی ۰/۵۶ تا ۰/۷۱ را برای هر سه عامل با بازه زمانی ۱۸ روز گزارش کرده‌اند. همچنین سازندگان روایی همگرایی هر سه عامل را با رفتارهای ضد اجتماعی با مقدار همبستگی بالاتر از ۰/۳۲ معنادار گزارش کرده‌اند (p<۰/۰۵). در ایران حیدری‌نسب و شعیری (۱۳۹۰) روایی همگرایی میان پرسشنامه پنج عاملی شخصیت و پرسشنامه سبک‌های دفاعی را بین ۰/۲۱ تا ۰/۴۰ (P<۰/۰۱) گزارش دادند و پایایی پرسشنامه را به روش آلفای کرونباخ بین ۰/۸۹ تا ۰/۶۹ و ضریب آزمون – بازمون را به فاصله دو هفته ۰/۷۵ تا ۰/۷۹ گزارش کردند. در پژوهش حاضر مقدار آلفای کرونباخ خرده‌مقیاس‌های پرسشنامه بالاتر از ۰/۷۱ بدست آمد.

پرسشنامه ذهنی‌سازی (MQ)[3]: پرسشنامه ذهنی‌سازی توسط فوناگی و همکاران (۱۹۹۸) در قالب دو فرم ۴۶ سوالی و ۲۶ سوالی ساخته شده است که فرم ۲۶ سوالی آن در ایران توسط دروگر و همکاران (۲۰۲۰) اعتباریابی شده است که ۱۲ سوال آن به دلیل ضریب همسانی دورنی پایین از نسخه فارسی حذف و ۱۴ سوال آن حفظ شده است. نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای صرت می‌گیرد (کاملا غلط است = ۰ تا کاملا درست است = ۴). در نسخه ۱۴ سوالی فارسی گویه‌های ۱ تا ۹ عامل اطمینان و گویه‌های ۱۰ تا ۱۴ عامل عدم اطمینان را می‌سنجند. در نسخه خارجی روایی همگرا پرسشنامه با پرسشنامه دلبستگی با مقدار همبستگی بالاتر از ۰/۳۸ معنادار گزارش شده (P<۰/۰۱) و ضریب همسانی درونی برای عامل اطمینان و عدم اطمینان به ترتیب ۰/۶۳و ۰/۶۷ گزارش شده است. همچنین پایایی آزمون را با روش بازآزمایی با فاصله سه هفته برای مؤلفه عدم اطمینان، ۰/۸۵و برای مؤلفه اطمینان، ۰/۷۴ گزارش شده است. (فوناگی و همکاران، ۲۰۱۶). دروگر و همکاران (۲۰۲۰) آلفای کرونباخ برای عامل اطمینان ۰/۸۸ و برای عامل عدم اطمینان ۰/۶۶ گزارش داده‌اند. همچنین آنها نشان دادند که هر دو عامل پرسشنامه روایی همگرا معناداری با ضریب همبستگی ۰/۱۷ تا ۰/۳۷ با پرسشنامه‌های اضطراب- افسردگی و دلبستگی دارند. در پژوهش حاضر مقدار آلفای کرونباخ خرده‌مقیاس‌های پرسشنامه بالاتر از ۰/۷۰ بدست آمد.

مقیاس خطرپذیری (RS)[4]: مقیاس خطرپذیری توسط زاده محمدی و همکاران (۱۳۹۰) طراحی و اعتباریابی شده است. این پرسشنامه شامل ۳۸ گویه بسته پاسخ بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت می‌باشد (شامل: هرگز = ۱، به ندرت =۲ ، گاهی اوقات =۳، اغلب =۴ و همیشه = ۵). پرسشنامه ابعاد رانندگی خطرناک، خشونت، سیگار کشیدن، مصرف مواد مخدر، مصرف الکل، دوستی با جنس مخالف، رابطه و رفتار جنسی را مورد سنجش قرار می دهد. سازندگان مقیاس ضمن تایید روایی صوری مقیاس توسط ۶ تن از روان‌شناسان با مقدار بالاتر از ۰/۷۱ برای گویه‌ها و مولفه‌های پرسشنامه، میزان آلفای کرونباخ کل مقیاس و خرده مقیاس‌ها را به ترتیب ۰/۹۴ و ۰/۷۴ تا ۰/۹۳ گزارش داده‌اند. در پژوهش حاضر مقدار آلفای کرونباخ خرده‌مقیاس‌های پرسشنامه بالاتر از ۰/۶۸ بدست آمد.

یافته ها

شرکت‌کنندگان در محدوده سنی ۱۸ تا ۲۴ سال ۷۹ نفر (۱۹/۳ درصد) از شرکت کنندگان ۱۸ تا ۱۹ سال، ۱۸۲ نفر (۴۴/۴ درصد) ۲۰ تا ۲۱ سال و ۱۴۹ نفر (۳۶/۳ درصد) ۲۲ تا ۲۴ سال داشتند. گفتنی است که میانگین و انحراف استاندارد سن شرکت کنندگان به ترتیب ۲۱/۱۳ و ۴/۸۸ سال بود، که ۲۵۰ نفر (۶۱ درصد) از شرکت کنندگان زن و ۱۶۰ نفر (۳۹ درصد) مرد بودند. ۳۲۹ نفر (۸۰/۲ درصد) شرکت کنندگان مجرد و ۸۱ نفر (۱۹/۸ درصد) متاهل بودند. جدول ۱ میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی بین مکانیزم های دفاعی(رشد نایافته، رشدیافته و روان آزرده)، ذهنی سازی(اطمینان، عدم اطمینان[5]) و گرایش به رفتارهای پرخطر (رانندگی خطرناک، خشونت، سیگار کشیدن، مصرف مواد مخدر، مصرف الکل، دوستی با جنس مخالف و رابطه/رفتار جنسی) را نشان می‌دهد.

1 defense style questionnaire (DSQ)
2 Andrews
3 Mentalization Questionnaire (MQ)
4 Risk scale (RS)

۵ - گویه های مؤلفه عدم اطمینان به صورت معکوس نمره گذاری شده است.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-01-31]

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی و ضرایب همبستگی پیرسون متغیرهای پژوهش

	متغیرهای تحقیق	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
مکانیزم دفاعی	۱. رشد نایافته	-											
	۲. رشدیافته	-۰/۱۹**	-										
	۳.روان آزرده	۰/۶۵**	-۰/۱۸**	-									
ذهنی	۴. اطمینان	-۰/۳۱**	-۰/۰۱	-۰/۱۹**	-								
	۵. عدم اطمینان	-۰/۴۰**	۰/۲۴**	-۰/۲۶**	۰/۳۵**	-							
رفتارهای پرخطر	۶. رانندگی خطرناک	۰/۴۸**	-۰/۰۹	۰/۳۸**	-۰/۲۱**	-۰/۲۴**	-						
	۷. خشونت	۰/۴۳**	-۰/۲۳**	۰/۳۱**	-۰/۱۲*	-۰/۲۶**	۰/۳۴**	-					
	۸. سیگار کشیدن	۰/۴۶**	-۰/۱۴**	۰/۴۰**	-۰/۱۹**	-۰/۲۵**	۰/۳۱**	۰/۲۸**	-				
	۹. مصرف مواد مخدر	۰/۳۸**	-۰/۲۵**	۰/۳۵**	-۰/۱۶**	-۰/۳۲**	۰/۳۲**	۰/۲۴**	۰/۴۴**	-			
	۱۰. مصرف الکل	۰/۴۶**	-۰/۱۸**	۰/۴۳**	-۰/۲۵**	-۰/۲۸**	۰/۳۸**	۰/۳۲**	۰/۵۷**	۰/۴۸**	-		
	۱۱. دوستی با جنس مخالف	۰/۳۹**	-۰/۱۵**	۰/۳۹**	-۰/۱۵**	-۰/۰۶	۰/۲۶**	۰/۲۰**	۰/۳۹**	۰/۲۴**	۰/۵۶**	-	
	۱۲. رابطه/رفتار جنسی	۰/۴۴**	-۰/۲۰**	۰/۴۱**	-۰/۱۹**	-۰/۲۳**	۰/۳۵**	۰/۲۴**	۰/۵۰**	۰/۳۷**	۰/۴۹**	۰/۵۳**	-
	میانگین	۱۰۸/۰۸	۴۰/۵۳	۳۵/۱۹	۲۵/۹۷	۱۳/۲۳	۱۵/۲۷	۹/۳۰	۹/۳۳	۱۰/۷۱	۱۱/۳۷	۱۱/۹۸	۹/۴۱
	انحراف استاندارد	۱۶/۳۲	۹/۶۰	۸/۲۱	۵/۷۴	۳/۷۸	۳/۹۹	۲/۲۸	۲/۴۰	۳/۶۱	۳/۸۲	۳/۳۲	۲/۵۹
	کجی	-۰/۰۸	-۰/۲۰	۰/۱۶	۰/۲۶	۰/۱۱	۰/۳۳	۰/۷۸	۰/۶۵	۱/۳۴	۰/۵۳	۰/۱۷	-۰/۵۹
	کشیدگی	-۱/۳۵	-۰/۸۴	-۱/۱۲	-۰/۸۷	-۱/۰۴	-۰/۷۶	-۰/۳۵	-۰/۹۳	۰/۶۵	-۰/۹۸	-۰/۸۲	-۰/۶۵

نتایج بدست آمده از آزمون همبستگی پیرسون در جدول ۱ نشان داد که هر هفت خرده مقیاس رفتارهای پرخطر با مکانیزم‌های دفاعی رشد یافته (به غیر از خرده مقیاس رانندگی خطرناک) و مولفه‌های ذهنی‌سازی (به جز رابطه دوستی با جنس مخالف و مولفه اطمینان) ربطه منفی (P<۰/۰۱) و با مکانیزم‌های دفاعی رشدنایافته و روان‌آزرده رابطه مثبت دارد (P<۰/۰۱). همچنین نتایج نشان داد که مکانیزم-های دفاعی رشدنایافته و روان‌آزرده با مولفه‌های ذهنی‌سازی رابطه منفی و معناداری دارند (P<۰/۰۱) و مکانیزم‌های دفاعی رشدیافته و مولفه عدم اطمینان رابطه منفی و معناداری نشان داد (P<۰/۰۱). با توجه به اینکه شاخص کجی و کشیدگی بدست آمده برای متغیرهای پژوهش در جدول ۱ همگی در محدوده ۲+ تا ۲- قرار دارند، بنابراین شکل توزیع متغیرها در شرایط تقریبا نرمالی قرار دارند. علاوه بر مقادیر گزارش شده در جدول ۱، مقادیر آماره تحمل برای متغیرها بیشتر از ۰/۴۰ و همچنین مقادیر آماره VIF کم‌تر از ۱۰ بود، بنابراین هم خطی میان متغیرهای پیش بین پژوهش نگران کننده نبود. همچنین مقدار بدست آمده برای آزمون دوربین واتسون برابر با ۱/۶۹ بود و بین مقدار مناسب ۱/۵ الی ۲/۵ قرار داشتت، بنابراین می‌توان گفت که فرض استقلال مقادیر خطا نیز از یکدیگر رعایت شده است. در شکل ۱ مدل برازش شده پژوهش ارائه شده است.

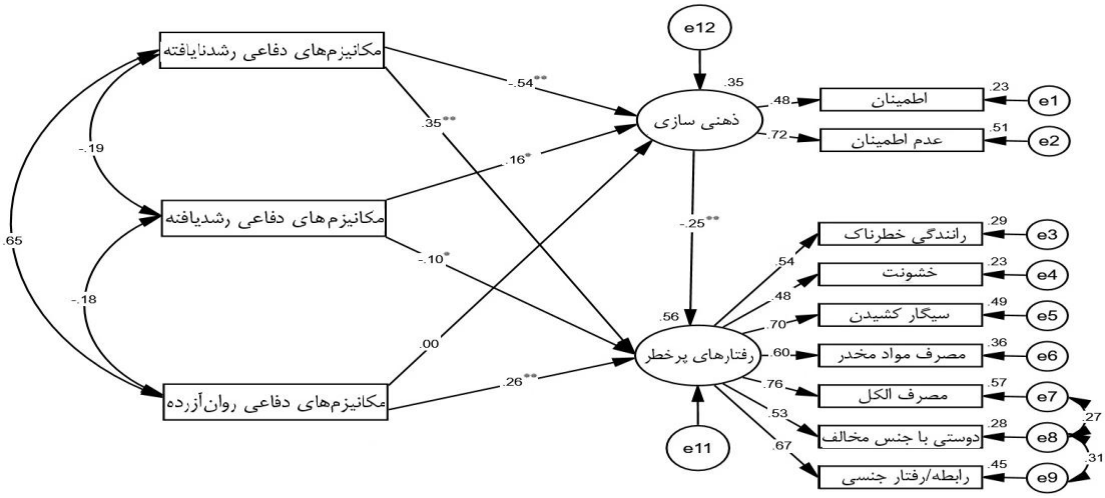

شکل ۱. نگاره مدل برازش شده پژوهش در حالت استاندارد

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-01-31]

در شکل ۱ مدل ساختاری پژوهش به صورت بررسی نقش میانجی ذهنی‌سازی در رابطه میان مکانیزم‌های دفاعی و رفتارهای پرخطر در محیط نرم‌افزار AMOS به همراه ضرایب مسیر آن رائه شده است. در این مدل، متغیر ذهنی‌سازی که با دوم مولفه آن مشخص شده (اطمینان و عدم اطمینان) نقش متغیر میانجی، مکانیزم‌های دفاعی رشدیافته، رشدنایافته و روان‌آزرده نقش متغیر برون‌زا (مستقل) و متغیر رفتارهای پرخطر که با هفت خرده مقیاس آن مشخص شده (رانندگی خطرناک، خشونت، سیگار کشیدن، مصرف مواد مخدر، مصرف الکل، دوستی با جنس مخالف و رابطه/ رفتار جنسی) نقش متغیر درون‌زا (وابسته) را دارد. در جدول ۲ نتایج اثرات مستقیم ارائه شده است.

جدول ۲. نتایج اثرات مستقیم مدل پژوهش

مسیر	اندازه اثر غیر استاندارد	اندازه اثر استاندارد	حد پایین	حد بالا	مقدار تی	P
مکانیزم های دفاعی رشد یافته بر ذهنی سازی	۰/۰۸	۰/۱۶	۰/۰۴	۰/۲۷	۲/۵۲	۰/۰۴
مکانیزم های دفاعی رشد نایافته بر ذهنی سازی	۰/۱۱	-۰/۵۴	-۰/۶۹	-۰/۴۰	-۵/۲۶	۰/۰۰۱
مکانیزم های دفاعی روان آزرده بر ذهنی سازی	۰/۰۱	۰/۰۱	-۰/۱۲	۰/۱۳	۰/۰۶	۰/۹۵
ذهنی سازی بر رفتارهای پرخطر	-۰/۱۳	-۰/۲۴	-۰/۴۰	۰/۱۲	-۲/۸۶	۰/۰۰۲
مکانیزم های دفاعی رشد یافته بر رفتارهای پرخطر	-۰/۰۳	-۰/۱۰	-۰/۱۷	-۰/۰۲	-۲/۱۳	۰/۰۵
مکانیزم های دفاعی رشد نایافته بر رفتارهای پرخطر	۰/۰۴	۰/۳۵	۰/۲۱	۰/۴۷	۴/۵۳	۰/۰۰۲
مکانیزم های دفاعی روان آزرده بر رفتارهای پرخطر	۰/۰۶	۰/۲۶	۰/۱۷	۰/۳۶	۴/۴۸	۰/۰۰۱

نتایج بدست آمده از جدول ۲ نشان داد که اثرمستقیم مکانیزم‌های دفاعی رشد یافته و رشد نایافته به ترتیب با اندازه اثرهای استاندارد ۰/۱۶ (P=۰/۰۴) و ۰/۵۴- (P=۰/۰۰۱) بر ذهنی‌سازی معنادار است ولی اثر مکانیزم‌های دفاعی روان‌آزرده معنادار نبود (P>۰/۰۵). همچنین طبق نتایج اثر مستقیم ذهنی‌سازی، مکانیزم‌های دفاعی رشدیافته، رشدنایافته و روان‌آزرده بر رفتارهای پرخطر به ترتیب با اندازه اثر استاندارد ۰/۲۴- (P=۰/۰۰۲)، ۰/۱۰- (P=۰/۰۵)، ۰/۲۱ (P=۰/۰۰۲) و ۰/۲۶ (P=۰/۰۰۱) معنادار بود. در جدول ۳ نتایج اثرات میانجی ارائه شده است.

جدول ۳. نتایج آزمون بوت استراپ جهت بررسی نقش میانجی ذهنی‌سازی در رابطه مکانیزم‌های دفاعی و رفتارهای پرخطر

مسیر	اندازه اثر غیر استاندارد	اندازه اثر استاندارد	حد پایین	حد بالا	P
مکانیزم های دفاعی رشد یافته _ذهنی‌سازی _ رفتارهای پرخطر	-۰/۰۱	-۰/۰۴	-۰/۰۹	-۰/۰۱	۰/۰۲
مکانیزم های دفاعی رشد نایافته _ذهنی‌سازی _ رفتارهای پرخطر	۰/۰۱	۰/۱۳	۰/۰۶	۰/۲۵	۰/۰۰۲
مکانیزم های دفاعی روان‌آزرده _ذهنی‌سازی _ رفتارهای پرخطر	-۰/۰۰۱	-۰/۰۰۱	-۰/۰۴	۰/۰۳	۰/۹۳

نتایج بدست آمده از آزمون بوت استراپ در جدول ۳ نشان داد که مکانیزم‌های دفاعی رشد یافته و رشد نایافته به ترتیب با اندازه اثر استانداردشده ۰/۰۴- (P=۰/۰۲) و ۰/۱۳ (P=۰/۰۰۲) اثر غیر مستقیم معناداری بر رفتارهای پرخطر با میانجی‌گری ذهنی‌سازی دارند ولی چنین اثر معناداری برای مکانیزمهای دفاعی روان‌آزرده مشاهده نگردید (P>۰/۰۵). در جدول ۴ شاخص‌های برازش مدل اصلاح شده پژوهش ارائه شده است.

جدول ۴. شاخص های برازش مدل پژوهش

شاخص	مجذور کای	df	χ^2/df	P	RMSEA	NFI	IFI	CFI	GFI	AGFI
ملاک برازش	-	-	۳ ≥ *	-	۰/۱۰≥*	۰/۹۰≥ *	۰/۹۰≥ *	۰/۹۰≥ *	۰/۹۰≥ *	۰/۹۰≥ *

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-01-31]

آمارهٔ پژوهش	۱۳۴/۳۶	۴۵	۲/۹۹	۰/۰۰۱	۰/۰۷	۰/۹۲	۰/۹۴	۰/۹۴	۰/۹۵	۰/۹۱
حاضر										

برای برازندگی مدل هر مقدار شاخص برازندگی تقسیم x^2 بر درجه آزادی کوچکتر از ۳ باشد، برازندگی مدل بهتر است. مقدار بدست آمده در پژوهش حاضر ۲/۹۹ بود که حاکی از برازش مدل بود. همچنین به طور کلی هرچه مقدار IFI، CFI، GFI و AGFI به یک نزدیکر باشد و برابر و یا بالاتر از ۰/۹۰ باشد، حاکی از برازش مطلوب مدل دارد. با توجه به اینکه مقادیر بدست آمده برای چهار شاخص ذکر شده در پژوهش حاضر بالاتر از۰/۹۰ بوده، بنابراین بر اساس این شاخص‌ها مدل پژوهش برازش مطلوبی دارد. برای شاخص RAMSEA نیز مقدار ۰/۰۸ و کمتر از آن بیانگر برازش مطلوب است که برای مدل پژوهش حاضر برابر با ۰/۰۷ بود. به طور کلی نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که مقدار بدست آمده برای شاخص‌های برازش در سطح بسیار مطلوبی قرار دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی ذهنی‌سازی در رابطه بین مکانیزم‌های دفاعی و گرایش به رفتارهای پرخطر در دانشجویان بود. نتایج بدست آمده بیانگر معناداری اثر مستقیم مکانیزم‌های دفاعی رشدیافته، رشدنایافته و روان‌آزرده بر رفتارهای پرخطر بود. این یافته با نتایج بدست آمده از پژوهش‌های بولدرینی و همکاران (۲۰۲۰)، خطیب و همکاران (۱۴۰۰) و بلانکو و همکاران (۲۰۲۳) همسو بود. در تبیین یافته بدست آمده می‌توان گفت که مکانیرهای دفاعی واکنش افراد به تعارض‌های هیجانی ناشی از عوامل درونی و بیرونی را تعدیل می نماید. بر همین اساس می‌توان انتظار داشت که بر رفتارهای پرخطر اثرگذار باشد. زمانی که نیازها و امیال با محیط بیرونی و قوانین آن ناسازگا باشد و افراد شکست و اضطراب را تجربه نمایند، افراد از مکانیزم‌های دفاعی به عنوان راهی برای حفظ تمامیت شخصیت خود استفاده می‌کنند. به عبارتی مکانیزهای دفاعی سازوکارهای ناهشیار و غیرارادی هستند که برای کاهش اضطراب عمل می‌کنند (بولدرینی و همکاران، ۲۰۲۰). با توجه به اینکه رفتارهای پرخطر اغلب مواقع به عنوان پاسخ‌های هیجانی و برای اجتناب از تجربه استرس و نقش‌های اضطرب‌انگیز تحصیلی و اجتماعی در دانشجویان است، بر همین اساس می‌توان انتظار داشت که مکانیزم‌های دفاعی رشد نایافته و روان‌رنجور که همراه با انحراف از واقعیت و دیدگاه غیر واقعبیانه است، برای اجتناب از استرس و اضطراب گرایش به رفتارهای پرخطر را در دانشجویان افزایش دهد. این دیدگاه وجود دارد که در مکانیزم‌های رشد نایافته و روان‌رنجور مقداری تحریف و ادراک غیرواقع بینانه وجود دارد که می‌تواند منجر به ناتوانی در مهار رفتارهای پرخطر و یا تمایل به رفتارهای پرخطری مانند پرخاشگری و مصرف مواد جهت جلوگیری از افزایش اضطراب شود (خطیب و همکاران، ۱۴۰۰). بر همین اساس می‌توان این استدلال را مطرح کرد که مکانیزم‌های دفاعی رشد نایافته و روان‌آزرده با توجه به اینکه مبتنی بر تحریف و دیدگاه غیرواقعبینانه است، احتمال بروز رفتارهای پرخطری مانند مصرف الکل و یا سیگار را جهت تنظیم هیجان‌های ناخوشایند و اضطراب تسهیل نماید. علاوه بر این باید توجه داشت که عملکرد روانشناختی نوجوانان و استفاده از راهبردهای دفاعی رشد نایافته و روان‌آزرده ناشی از مشکلات در تنظیم هیجانی قبل از رفتارهای مخاطره‌آمیز است که احتمال رفتار پرخطر را افزایش دهد. شاید به همین دلیل باشد که رفتارهای پرخطر در نوجوانان و جوانان به عنوان رفتاری در جهت کمک‌خواهی در نظر گرفته شده است.

همچنین نتایج بیانگر معناداری اثر مستقیم ذهنی‌سازی بر گرایش به رفتارهای پرخطر بود. این یافته با نتایج بدست آمده از پژوهش‌های کیانی مروج و همکاران (۱۴۰۳)، فرجامی و همکاران (۱۴۰۳)، کتانی و همکاران (۱۴۰۱) و پرادا – فرناندز[1] و همکاران (۲۰۲۳) همسو بود. در تبیین یافته بدست آمده می‌توان گفت که ذهن‌سازی به عنوان ظرفیت درک و فهم رفتار خود و سایر افراد بر حسب حالات ذهنی با انگیزه عمدی مانند هیجان‌ها، آرزوها یا خواسته‌ها شناخته می‌شود. بر همین اساس ذهنی‌سازی به افراد این اجازه را می‌دهد که رفتار و احساس‌ها در فرد و افراد دیگر قابل پیش بینی شود (سیرنل و دیرهال، ۲۰۲۴). با توجه به اینکه ذهنی‌سازی همراه با افزایش درک و آگاهی از رفتارها و هیجان‌های خود و دیگران است، بنابراین می‌توان این احتمال را داد که با کاهش گرایش به رفتارهای پرخطر همراه شود که فاقد درک درست از این رفتارها و پیامدهای احتمالی آن است. در مقابل عدم قطعیت و ناتوانی در ذهنی‌سازی نشان‌دهنده نشانه‌ای از ناسازگاری روان‌شناختی و ذهنی‌سازی مختل است که احتمال رفتارهای غیر قابل پیش‌بینی و ناسازگارانه را افزایش می‌دهد (مک‌بت و

1 Parada-Fernández

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-01-31]

همکاران، ۲۰۲۴). با افزایش ذهنی‌سازی توانایی دانشجویان احتمالا در پیش‌بینی رفتارها و پیامدها در محیط‌های مختلف و همچنین خودکنترلی ارتقاء می‌یابد که می‌تواند مانع از رفتارهای تکانشی مانند رفتارهای پرخطر شود. این امر از آن جهت مهم است که در دانشجویان نشان داده شده که نارسایی در فهم، وصف و پردازش هیجان و رفتارها سبب گرایش به رفتارهای پرخطر (مصرف مواد، سیگار، و مصرف الکل و ...) می‌شود (گراوند، ۱۴۰۱). بنابراین ظرفیت ذهنی‌سازی با تسهیل فهم و پردازش هیجان‌ها و رفتارهای خود و محیط در دانشجویان از سردرگمی و رفتارهای مخرب آنها نظیر رفتارهای پرخطر احتمالا می‌کاهد.

همچنین نتایج بدست آمده بیانگر معناداری اثر غیرمستقیم مکانیزم‌های دفاعی رشد یافته و رشدنایافته بر گرایش به رفتارهای پرخطر با میانجی‌گری ذهنی‌سازی بود. این یافته با نتایج بدست آمده از پژوهش‌های کیانی مروج و همکاران (۱۴۰۳)، فرجامی و همکاران (۱۴۰۳)، و پرادا – فرناندز و همکاران (۲۰۲۳) و هایدن و همکاران (۲۰۲۳) همسو بود. در تبیین یافته بدست آمده می‌توان گفت که از آنجایی که ذهنی‌سازی انسان را قادر می‌سازد تا در مورد اعمال خود و به‌ویژه در مورد فرآیندهای ذهنی که باعث اعمال خود می‌شود تأمل کند، ارتباط ذهنی‌سازی با استفاده از انواع مکانیسم‌های دفاعی محتمل به نظر می‌رسد. همچنین نشانه هایی وجود دارد که افزایش ذهنیت، ممکن است افراد را قادر سازد تا مکانیسم های دفاعی خود را دقیق بررسی کنند، که به نوبه خود می تواند توانایی کلی آنها را برای ذهنی سازی افزایش دهد (اسپوسیتو[1] و همکاران، ۲۰۲۱). بر همین اساس می‌توان این احتمال را داد که مکانیزم‌های دفاعی رشدیافته و رشدنایافته با توجه به ارتباطی که با ذهنی‌سازی دارند، می‌توننند بر رفتارهای پرخطر دانشجویان اثرگذار باشند. چرا که ذهنی‌سازی با افزایش درک و آگاهی از هیجان‌ها، رفتارها و نیازهای فرد همراه است که می‌تواند منجر به افزایش انسجام و هدفمندی ساختار خود در دانشجویان گردد. افرادی که نمرات ذهنی‌سازی پایین‌تری دارند، در استفاده از مکانیسم‌های دفاعی محدود هستند، زیرا برای شناسایی حالات روانی خود و دیگران دچار مشکل بودند (هایدن و همکاران، ۲۰۲۳). بنابراین می‌توان این استدلال را مطرح کرد که مکانیزم‌های دفاعی رشد نایافته با افزایش محدودیت در انتخاب مکانیزم‌ها و همچنین انحراف و تحریف واقعیت، ظرفیت ذهنی‌سازی را کاهش می‌دهند و این کاهش ظرفیت ذهنی‌سازی منجر به گرایش به رفتارهای پرخطر می‌گردد و در مقابل مکانیزم‌های رشد یافته با بهبود واقعیت‌نگری و درک دیدگاه خود و دیگران با تقویت ذهنی‌سازی همراه است و اگر ذهنی‌سازی هیجان‌ها و رفتارها به صورت همدلانه باشد، با احترام به خود و دیگران با کاهش رفتارهای پرخطر آسیب زننده به خود و دیگران همراه می‌شود.

درمجموع نتایج بدست آمده نشان داد که ذهنی‌سازی علاوه بر اثر مستقیمی که بر گرایش به رفتارهای پرخطر دانشجویان دارد، همچنین در رابطه میان مکانیزم‌های دفاعی رشدیافته و رشدنایافته با گرایش به رفتارهای پرخطر نقش میانجی معناداری دارد. این نتایج بیانگر این است که روان‌شناسان و مشاوران در تلاش برای درک متغیرهای اثرگذار بر گرایش به رفتارهای پرخطر دانشجویان در مراکز آموزشی و درمانی روان‌شناختی دانشجویان می‌توانند به نقش ذهنی‌سازی با توجه به نقش متغیر مکانیزم‌های دفاعی توجه نمایند. با توجه به اینکه اکثریت نمونه مورد مطالعه در پژوهش حاضر در بازه سنی ۱۸ تا ۲۵ سال بود، بنابراین نتایج آن نمی‌تواند به همه دانشجویان، به ویژه دانشجویان خارج از این بازه سنی قابل تعمیم باشد. همچنین باید توجه کرد که بالغ بر ۸۰ درصد از نمونه مورد مطالعه از جمعیت مجردها بود، بنابراین نتایج بدست آمده چندان قابل تعمیم به جمعیت دانشجویان متاهل نمی‌باشد. همچنین باید توجه کرد که اکثریت شرکت‌کنندگان در پژوهش از جنسیت مونث بود، بنابراین در تعمیم نتایج آن به مذکرها باید احتیاط کرد. در نهایت عدم نمونه‌گیری تصادفی محدودیت دیگر پژوهش بود که تعمیم‌پذیری نتایج را با محدودیت روبرو می‌کند. بر همین اساس پیشنهاد می‌شود ضمن بررسی نقش و اثر متغیرهای جمعیت‌شناختی، پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های مشابه در دیگر گروه‌های سنی دیگر مانند دانش‌آموزان و یا افراد میانسال، جهت بررسی تعمیم‌پذیری نتایج نیز اجرا گردد.

منابع

حیدری نسب، ل. و شعیری، م. (۱۳۹۰). ساخت عاملی پرسشنامه سبک های دفاعی (DSQ-40) در نمونه های غیربالینی ایرانی. *پژوهش های نوین روانشناختی (روانشناسی دانشگاه تبریز)*، ۶(۲۱)، ۷۷-۹۷. https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_4170.html.

1 Esposito

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-01-31]

خطیب، ع؛ پیرانی، ذ. و تقوایی، د. (۱۴۰۰). بررسی الگوی ساختاری رابطه بین رفتارهای پرخطر و مکانیزم‌های دفاعی با میانجی‌گری دشواری در تنظیم شناختی هیجان در دانش آموزان دوره متوسطه دوم. *سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت*، ۵ (۱)، ۴۷۸-۴۶۸. e368993cc550ffa39a4276b3a6b6cf.

زاده محمدی، ع؛ احمدآبادی، ز. و حیدری، م. (۱۳۹۰). تدوین و بررسی ویژگی های روان سنجی مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایرانی. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران (اندیشه و رفتار)*، ۱۷(۳ (پیاپی ۶۶))، ۲۱۸-۲۲۵. http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-1417-fa.html

فرجامی، م؛ فرجامی، ز؛ شکیبایی نژاد، آ. و پاییزی، ل. (۱۴۰۳). تدوین مدل رفتارهای خودآسیبی براساس تجربه ترومای کودکی و ناگویی هیجانی با میانجیگری ذهنی سازی در نوجوانان. *روان پرستاری*، ۱۲ (۱)، ۶۳-۵۰. 10.22034/IJPN.12.1.50

کتانی، ا؛ علی نیا، م؛ رجبی، ف؛ معتمد منفرد، س؛ آقاخانی، ل. و مسجدی آرانی، ع. (۱۴۰۱). پیش‌بینی رفتارهای پرخطر براساس سبک‌های دلبستگی ناایمن: بررسی نقش میانجی ظرفیت تاملی. *شناخت اجتماعی*، ۱۱(۲۱)، ۹-۱۶.https://doi.org/10.30473/sc.2022.65905.2816

کیانی مروج، م؛ سید موسوی، پ. و ولیزاده، پ . (۱۴۰۳). نقش تعدیل‌کنندگی ذهنی‌سازی در رابطّهٔ پذیرش - طرد والدین با گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان. *خانواده پژوهی*، ۲۰(۱)، ۱۰۶-۱۲۴.10.48308/jfr.2024.20.1.106

گراوند، ه. (۱۴۰۱). مدل‌یابی ساختاری سبک‌های هویت با گرایش به رفتارهای پرخطر در دانشجویان: نقش واسطه‌ای ناگویی هیجانی. *فصلنامه علمی اعتیادپژوهی*، ۱۶ (۶۶)، ۱۱۳-۱۴۴.10.52547/etiadpajohi.16.66.113

Andrews, G., Singh, M., & Bond, M. (1993). The Defense Style Questionnaire. *Journal of Nervous and Mental Disease*, *181*(4), 246–256. DOI: 10.1097/NMD.0000000000000984.

Blanco, C., Kampe, L., Wall, M. M., Liu, S. M., Wang, S., Caligor, E., & Olfson, M. (2023). Approximating defense mechanisms in a national study of adults: prevalence and correlates with functioning. *Translational Psychiatry*, *13*(1), 21. https://doi.org/10.1038/s41398-022-02303-3.

Boldrini, T., Lo Buglio, G., Giovanardi, G., Lingiardi, V., & Salcuni, S. (2020). Defense mechanisms in adolescents at high risk of developing psychosis: An empirical investigation. *Research in Psychotherapy: Psychopathology, Process and Outcome*, *23*(1), 4–15.10.4081/ripppo.2020.456

El Ansari, W., Sebena, R., El-Ansari, K., & Suominen, S. (2024). Clusters of lifestyle behavioral risk factors and their associations with depressive symptoms and stress: evidence from students at a university in Finland. *BMC Public Health*, *24*(1), 1103. https://doi.org/10.1186/s12889-024-18421-0.

Esposito, G., Karterud, S., & Freda, M. F. (2021). Mentalizing underachievement in group counseling: Analyzing the relationship between members' reflective functioning and counselors' interventions. *Psychological Services*, *18*(1), 73–83. https://doi.org/10.1037/ser0000350

Esposito, G., Passeggia, R., Pepicelli, G., Cannata, A., Parlato, F., & Freda, M. F. (2020). Mentalizing the University experience: an exploratory study on the relationship between university students' reflective functioning, psychological well-being and academic performance. *Mediterranean Journal of Clinical Psychology*, *8*(2), 34-45. https://doi.org/10.6092/2282-1619/mjcp-2415

Fonagy, P., Target, M., & Bateman, A. (1998). The mentalization based approach to psychotherapy for borderline personality disorder. In *The psychoanalytic therapy of severe disturbance* (pp. 35-80). Routledge.

Ghazaei, M., Foroughi, M., & Saatchi, L. R. (2022). Testing the high-risk behavior model among the students based on religious orientation with the mediation of fear of death. *OMEGA-Journal of Death and Dying*, *85*(1), 114-125. https://doi.org/10.1177/0030222820941277

Gignac, G. E., & Szodorai, E. T. (2016). Effect size guidelines for individual differences researchers. *Personality and individual differences*, *102*, 74-78. https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.06.069.

Hanawi, S. A., Saat, N. Z. M., Zulkafly, M., Hazlenah, H., Taibukahn, N. H., Yoganathan, D. & Low, F. J. (2020). Impact of a Healthy Lifestyle on the Psychological Well-being of University Students. *International Journal of Pharmaceutical Research & Allied Sciences*, *9*(2), 1-7. doi: 10.7759/cureus.50189

Hayden, M. C., Müllauer, P. K., Beyer, K. J., Gaugeler, R., Senft, B., Dehoust, M. C., & Andreas, S. (2023). Increasing mentalization to reduce maladaptive defense in patients with mental disorders. *Frontiers in psychiatry*, *12*, 637915. https://doi.org/10.3389/fpsyt.2021.637915

Hendarmin, L. A., Risahmawati, R., Arsyad, A. P., Mardjikoen, B., Fadhilah, M., Ekayanti, F., & Fitriyah, N. N. (2023). Smoking, Vaping Behavior, and the Experience of Depressive Symptoms Among High School Students in Jakarta, Indonesia. *International Journal of High Risk Behaviors and Addiction*, *12*(1), 36-43. https://doi.org/10.5812/ijhrba-133660.

Herrero-Fernández, D., Parada-Fernández, P., Rodríguez-Arcos, I., Amaya-Carrillo, L., González-Sáez, M. E., & Rubio-González, M. (2022). The mediation effect of mentalization in the relationship between attachment and aggression on the road. *Transportation research part F: traffic psychology and behaviour*, *86*, 345-355. https://doi.org/10.1016/j.trf.2022.03.009.

Kampe, L., Bohn, J., Remmers, C., & Hörz-Sagstetter, S. (2021). It's Not That Great Anymore: The Central Role of Defense Mechanisms in Grandiose and Vulnerable Narcissism. *Frontiers in psychiatry*, *12*, 661948. https://doi.org/10.3389/fpsyt.2021.661948

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-01-31]

Lungu, T. (2024). Psychosocial characteristics of students' willpower in relation to gender, age, and background. *Acta et Commentationes Sciences of Education*, *37*(3), 194-204. https://doi.org/10.36120/2587-3636.v37i3.194-204

MacBeth, A., Christie, H., Golds, L., Morales, F., Raouna, A., Sawrikar, V., & Gillespie-Smith, K. (2024). Thinking about the next generation: The case for a mentalization-informed approach to perinatal and intergenerational mental health. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, *97*, 1-15. https://doi.org/10.1111/papt.12483

Parada-Fernández, P., Herrero-Fernández, D., & Rodríguez-Arcos, I. (2023). The moderation effect of mentalization in the relationship between impulsiveness and aggressive behavior. *Scandinavian journal of psychology*, *64*(6), 794–801. https://doi.org/10.1111/sjop.12944.

Poorolajal, J., Mohammadi, Y., Soltanian, A. R., & Ahmadpoor, J. (2019). The top six risky behaviors among Iranian university students: a national survey. *Journal of Public Health*, *41*(4), 788-797. https://doi.org/10.1093/pubmed/fdy204

Schultz-Venrath, U. (2021). Mentalizing shame, shamelessness and Fremdscham (shame by proxy) in groups. In Shame Matters (pp. 90-113). Routledge.

Shapiro, D. (2024). On psychodynamic defense. *Psychiatry*, *87*(3), 203-210. https://doi.org/10.1080/00332747.2024.2381256

Slusky, R. I. (2022). Decreasing high-risk behavior in teens. *Healthcare executive*, *19*(1), 48-48. elibrary.ru/item.asp?id=7575059.

Svernell, M., & Dwyer Hall, H. (2024). Co-Constructing Mentalizing Contexts in Therapeutic Work with Adolescents-Exploring Resilience in Social Support Networks. *Journal of Infant, Child, and Adolescent Psychotherapy*, *23*(1), 96-107. https://doi.org/10.1080/15289168.2024.2307276

Taubner, S., Hauschild, S., Kasper, L., Kaess, M., Sobanski, E., Gablonski, T. C., Schröder-Pfeifer, P., & Volkert, J. (2021). Mentalization-based treatment for adolescents with conduct disorder (MBT-CD): protocol of a feasibility and pilot study. *Pilot and feasibility studies*, *7*(1), 139. https://doi.org/10.1186/s40814-021-00876-2.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-01-31]